

Sosiaali- ja potilasasiavastaavien selvitys 2023

Hyvinvointilautakunta 12.09.2024 § 80

322/00.04.01.00/2024

Hyvinvointialueen on potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain (739/2023) mukaan vastattava toiminnan järjestämisestä ja nimettävä sosiaali- ja potilasasiavastaavia, joiden yhtenä tehtävänä on seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä hyvinvointialueella sekä antaa siitä selvitys vuosittain hyvinvointialueen aluehallitukselle. Lisäksi selvitys annetaan tiedoksi hyvinvointialueen alueen kuntien kunnanhallituksille ja aluehallintovirastolle. Selvitys on myös julkaistava internetissä.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluksessa toimi vuonna 2023 kolme sosiaali- ja potilasasiavastaavaa. Heidän tehtäviinsä kuuluu laatia ja koota vuosittain selvitys asiakkaiden ja potilaiden aseman kehityksestä. Selvityksen aineisto koostuu asiavastaaville tulleista yhteydenotoista ja myös muista asiavastaavien tietoon tulleista havainnoista koskien asiakkaiden ja potilaiden asemaa ja oikeuksien toteutumista.

Sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnan piiriin kuuluu lain perusteella myös varhaiskasvatuksen palvelut, jotka ovat kuntien vastuulla. Varhaiskasvatusta koskevat yhteydenotot vuonna 2023 koskivat lapsen tuen järjestämistä päiväkotiryhmissä ja loma-aikojen hoidon varaamista. Liperin kunnan varhaiskasvatusta koskevia yhteydenottoja ei sosiaali- ja potilasasiavastaaville vuonna 2023 tullut.

Vuoden 2023 osalta sosiaali- ja potilasasiavastaaville tulleiden yhteydenottojen kokonaismäärässä ei ollut suurta muutosta verrattuna vuoteen 2022. Yhteensä yhteydenottoja vuonna 2023 oli 1498.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuoltoa koskevien yhteydenottojen määrä vähentyi. Yleisin potilasasiavastaavalle tullut yhteydenotto erikoissairaanhoidon käsittelyyn hoitoon pääsyä ja hoitotakuun noudattamista. Myös perusterveydenhuoltoa koskien yleisin yhteydenoton syy on hoitoon pääsy.

Sosiaalihuoltoa koskien yhteydenotot vuonna 2023 lisääntyivät yli kolmanneksella verrattuna edellisvuoteen. Sosiaalihuollon palveluiden osalta yhteydenotoissa korostui asiakkaiden kuuleminen. Yhteydenottajat kokivat, että kuuleminen on näennäistä ja päätösten perustelut eivät vastaa asiakkaiden tarpeita.

Myös ikääntyneiden palveluita koskevat yhteydenotot lisääntyivät vuonna 2023 edeltävään vuoteen nähden 27 %. Yleisimmin

ikäntyneiden palveluita koskeva yhteydenotto koski arjen tukipalveluita.

Selvityksessä on sosiaali- ja potilasasiavastaaville tulleiden yhteydenottojen lisäksi myös kerrottu asiavastaavien toimenpiteistä, joiden osalta korostuu neuvonta niin yleisesti kuin erityisesti asiakkaan ja potilaan oikeusturvaan liittyen. Yhtenä oleellisena osana asiavastaavatyötä on myös asian selvittäminen ja sovittelu yhdessä viranhaltijoiden kanssa.

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen sosiaali- ja potilasasiavastaavien selvityksen vuodelta 2023 ja esittää sen edelleen tiedoksi kunnanhallitukselle.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	kunnanhallitus
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Riitta Lappalainen p. 040 834 7185